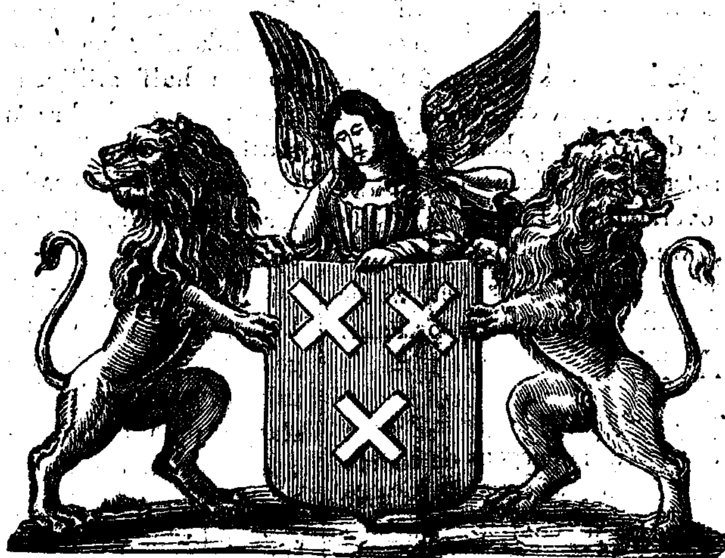
No. 34. 1845.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS-BLAD.

Donderdag 20 Maart.



FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den Maart.

Het voorstel van den heer *Chapuys de Montlaville*, om het zegel der dagbladen af te schaffen of althans te verminderen, heeft geen verder gevolg gehad. In de zitting van Zaturdag heeft de kamer lang beraadslaagd over de verschillende daarop gemaakte amendementen, die sterk ondersteund werden door de heeren *Ledru Rollin*, *de Lamartine* en andere van de oppositie, doch ten slotte achtervolgelijk door de meerderheid verworpen werden, zoodat de heer *Chapuys de Montlaville* zich ten laatste genoodzaakt zag, zijn voorstel geheel in te trekken.

— Gisteren is in de groote zaal van de beurs, het feestbanket gehouden, dat door den Parijschen handel aan de koninklijke Prinsen en den maarschalk *Bugeaud* gegeven werd. Het binnengedeelte van het beursgebouw was voor die gelegenheid prachtig versierd. Aan het boveneinde der bogen waren op geëvenredigden afstand driekleurige vlaggen, met militaire tropheën vereenigd, waarop de namen: Tanger, Mogador, Isly, enz. gelezen werden, geplaatst. Aan de beneden-bogen waren lustres opgehangen en tusschen beiden had men heestergewassen, vazen met bloemen, enz. geplaatst. Vijftien tafels waren in de lengte der zaal voor de 430 inschrijvers en genoodigden tot het feest, aangerigt; aan het boveneinde stond eene tafel in de dwarste voor de Prinsen, den maarschalk, enz. De zaal was prachtig door 2000 waskaarsen verlicht, terwijl een keur van spijzen werd opgedischt. Op het eind van het feest werden toasten (omtrent welke men vooraf was overeengekomen) gebragt aan den Koning, de Prinsen, die, op den Afrikaanschen bodem zoo edel hunne schatting aan het vaderland gebragt hadden, welke toast door den hertog *van Nemours* onmiddellijk werd beantwoord, aan het leger en de marine, en den maarschalk *Bugeaud*; de hertog *van Nemours* stelde ten slotte nog een toast in, op den voorspoed van de stad Parijs en het handeldrijvende Frankrijk.

— Het *Journal des Débats* zegt heden dagbladen van Hong-Kong van de eerste dagen van December 1844 ontvangen te hebben.

» Volgens de tijdingen uit Canton - dus gaat genoemd blad voort - zou er eene verandering van ministerie te Peking zijn voorgevallen. De partij welke de Engelsche vijandig is, die van *Lin*, zou aan het bestuur van zaken gekomen zijn, en hare eerste handeling zou hebben bestaan in het afzetten van *Ki-Yng*, den onderhandelaar der met de drie groote mogendheden (Frankrijk, Engeland en Amerika) gesloten traktaten. In weerwil van zijne welgeslaagde onderhandelingen, den roep van wijsheid en edelmoedigheid die van hem uitgegaan was, en van de voordeelen die hij voor zijn land verworven heeft, zou deze, zoo zeer boven de groote meerderheid zijner landgenooten verheven, hoogen ambtenaar, in ongenade gevallen en hij twee trappen lager op de ladder van bevordering zijn afgezet. Reeds verscheidene malen heeft dit gerucht te Macao en te Canton geloopen en is telkens gelogenstraft geworden. De verwijdering of bestraffing van den man, wiens eenige misdaad daarin bestaat, dat hij een welwillend stelsel jegens vreemdelingen heeft voorgestaan, zou een terugkeer aanduiden tot denkbeelden van hoon en vijandschap jegens den westerschen handel, en zou ongetwijfeld noodlottige gevolgen voor het Chinesche keizerrijk naar zich slepen."

— Het vertrek van den maarschalk *Bugeaud* is in de laatste dagen van Maart bepaald. De hertog *van Montpensier* begeeft zich met den maarschalk naar Algerie.

— Een mandement van den aartsbisschop van Parijs, ll. Zondag in alle kerken alhier gelezen, berigt aan de geloovigen, dat de belangrijke reliquien van het lijden van *Jezus Christus*, bestaande in een groot stuk hout van het ware kruis, de heilige doornenkroon en een der heilige nagelen, op aanstaanden Maandag, Dingsdag, Woensdag en Vrijdag in het koor der hoofdkerk zullen worden ten toon gesteld.

— Heden zien het licht de twee eerste deelen der *Geschiedenis van het Consulaat*, door den heer *Thiers*. (Te Brussel zijn deze deelen reeds eenige dagen vroeger verschenen, en bij de uitgevers van ons blad ook reeds verkrijgbaar.)

— De maarschalk *Soult* heeft bij circulaire, aan alle personen, welke deel uitmaken van het Fransche leger, bepaaldelijk verboden, om leden te worden van eenige vrijmetselaars-loge, en hen, die vroeger dit lidmaatschap hadden bekomen, gelast hetzelve onmiddelijk op te zeggen.

In de considerans dezer ministeriële aanschrijving wordt gezegd, dat de minister, zonder een' blaam te werpen op eene door de regering veroorloofde instelling, meent te moeten herinneren, dat de regelen der krijgstucht niet toelaten, dat de militairen aan eenige associatie deel nemen.

— Voor eenige dagen is de heer *Etienne*, pair van Frankrijk en lid van de Fransche Akademie, overleden. Hij was sedert dertig jaren een sieraad der fransche drukpers en heeft vooral veel voor het tooneel gedaan. Reeds noemt men drie candidaten om hem als lid der Akademie te vervangen, namelijk de heeren *Vatout*, *de Vigny* en *Casimir Bonjour*.

— Uit Marseille heeft men berigt dat onze gezant te Konstantinopel, de baron *de Bourqueney*, van laatstgemelde stad te Marseille is aangekomen.

— De dagbladen van Algiers van den 10den dezer, gewagen van een verschrikkelijk ongeluk. In den avond van den 8sten waren namelijk aldaar de magazijnen van het artillerie-park de marine in de lucht gesprongen, waardoor verscheidene gebouwen aan de haven vernield, bijna honderd menschen omgekomen en nog vele andere gekwetst waren geworden.

— De jongste berigten uit Spanje houden niets bijzonders.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 117,85; 3 pCt. 85; Spanje 38¾; 3 pCt. 41; Rom. L. 106.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 16den Maart.

Te Warschau heeft de armere klasse, die aldaar ongemeen talrijk is, door de sedert het begin van februarij ook aldaar heerschende felle koude, zwaar geleden. Men sprak van vier en twintig personen, welke in hunne woningen zouden doodgevrozen zijn, en hoe groot ook de weldadigheid der meer gegoede inwoners wezen mogt, was zij echter niet in staat alle noodlijdenden genoegzaam te helpen.

In verscheiden streken van Oost-Pruissen heerscht een niet minder nijpend en hier en daar aan hongersnood grenzend gebrek, waarin door liefdegiften zoo veel doenlijk wordt te gemoet gekomen. De directie van een dagblad te Berlijn heeft, alleen voor de stad Friedland, dagelijks meer dan duizend pruissische daalders ingezameld. Nagenoeg twaalf andere steden der genoemde provincie verkeeren in een even treurigen toestand als Friedland.

— Brieven uit Berlijn verzekeren, dat de Koning van Pruissen besloten zou hebben de groote herfst-manœuvres dit jaar geheel achterwege te laten, of voor het minst zeer te beperken, ten einde de daardoor bespaarde aanzienlijke sommen ten beste der noodlijdenden in Oost-Pruisen mogen kunnen aangewend worden.

Ook sprak men van het voornemen des Konings en der Koningin, om in den aanstaanden zomer de Rijnprovincie te bezoeken. Laatsgenoemde zou zelfs een geruimen tijd op Stolzenfels en te Coblentz doorbrengen.

— Nog voortdurend breidt de nieuwe Duitsch Katholijke gemeente zich in onderscheidenen gewesten van Duitschland uit, en wor-

den gelden tot bevordering van dat doel bijeenverzameld of geschonken.

— Uit alle oorden van het koningrijk Napels kwamen tot den 1 dezer treurige berigten in wegens de verwoestingen, door stortregens, onweders en orkanen gedurende de vorige weken aangerigt. De bergstroomen hebben boomen, rotsen en huizen in hunne vaart medegesleept, en vele akkers overstelpt. In Sicilië, met name tusschen Messina en Catania, werden de onlangs aangevangen verbeteringen aan de straatwegen geheel door het water bedorven, en op vele plaatsen heeft de bliksem brand veroorzaakt.

ENGELAND.

LONDEN, den 16den Maart.

Woensdag is in het Lagerhuis het wetsontwerp wegens de voortdurende heffing der belasting op de inkomsten, gedurende de drie eerstvolgen jaren, ten derdemale gelezen en dus stellig goedgekeurd, nadat nog onderscheidene amendementen, door de heeren *Spooner* en *Wakley* in het midden gebragt, verworpen waren. Vervolgens werd het wetsontwerp wegens de regten op de suikers ten tweedemale gelezen.

Het Hoogerhuis heeft zich met het wetsontwerp wegens de toelating van Israëlieten tot municipale ambten, vereenigd, bij welke gelegenheid de hertog *van Cambridge* zeer in den lof der weldadigheid en goede gezindheden van de meer bemiddelde Joden heeft uitgeweid.

— In de laatste dagen heeft men in sommige dagbladen gewag gemaakt van eenen aanslag tot moord, die tegen Prins *Albert* zou zijn gepleegd. Wat men daarvan vermeld heeft, was, gelijk thans blijkt, aanmerkelijk overdreven en het is nog zeer twijfelachtig, of de aanslag wel werkelijk heeft bestaan. Uit een deswege gehouden geregtelijk onderzoek is toch gebleken, dat wel op den 11den Maart, terwijl Prins *Albert* te paard uitreed, in de nabijheid van het Buckinghamsche paleis, de hem vergezellende kamerheer een persoon heeft gezien, die een pistool tegen de Prins rigtte, doch dat niemand anders iets daarvan heeft bemerkt; dat ook het pistool geenszins, zoo als men in het eerst had beweerd, is afgeschoten geworden; en dat, ofschoon de politie dadelijk met de zaak is gemoeid, het niet heeft mogen gelukken, om den persoon, die het pistool in handen had gehad, uit te vinden. De lieden, die in de nabijheid waren, zijn bijna eenstemmig van oordeel, dat ook in de veronderstelling, dat de schuldige een wezenlijk pistool in de handen heeft gehad, hij wegens andere bijomstandigheden geene moorddadige ontwerpen kan hebben gekoesterd.

— De tijdingen uit Ierland zijn in den laatsten tijd van belangrijkheid ontbloot. De bladen van de partij van *O'Connell* spreken veel over de aanstaande verschijning van Koningin *Victoria* in Ierland en beweren, dat, hoe aangenaam hare komst ook voor het Iersche volk zou zijn, dit niet het geval zou wezen, als Hare Majesteit zich door hare ministers *Peel* of *Graham* liet vergezellen. Andere bladen meenen, dat die zwarigheid slechts een voorwendsel is, en dat *O'Connell* en zijne vrienden de komst der Koningin in Ierland, als strijdig met hunne plannen, niet leede oogen zouden zien. — De heer *Daniel O'Connell* zelfs, die tot nu toe de parlements-zittingen niet heeft bijgewoond, maakte zich laatstelijk gereed, om uit Dublin naar Londen te vertrekken, ten einde bij de beraadslagingen over het aanleggen van den ijzeren spoorweg van Dublin naar Galway tegenwoordig te zijn. Men wil, dat hij daarbij bijzondere belangen omtrent het aanleggen van dezen weg wil doen gelden.

— Volgens eenen staat, aan het Parlement ingediend, bevinden zich in de verschillende gevangenissen des rijks 2,397 personen, tot deportatie veroordeeld; namelijk: in Engeland 1779 mannen en 262 vrouwen; in het prinsdom Wales 11 mannen en eene vrouw; in Schotland 45 mannen en 26 vrouwen; en in Ierland 134 mannen en 139 vrouwen. Men ziet hieruit, dat in Ierland het aantal veroordeelde vrouwen veel grooter is dat dat der mannen, terwijl in Schotland en vooral in Engeland het aantal oneindig geringer is.

— Men heeft berigt ontvangen van een' verschrikkelijken brand, die een groot gedeelte der stad Bridgetown, de hoofdplaats van ons West-Indische eiland Barbados vernield heeft. Het vuur was des avonds van den 3. bij eene mulatte ontstaan, die zich met koken en koekjesbakken geneerde, maar ziek zijnde, dit bedrijf aan een dienstmeisje had moeten toevertrouwen. Ondanks de spuiten, en hoezeer de wind slechts matig was, sloegen de vlammen met zulk eene woede voort, dat straat na straat afbrandde en men eindelijk de vernieling der geheele stad voor oogen hebbende, een aantal onaangetaste huizen, maar die het vuur konden voortleiden, met buskruid moest doen springen. De overblijvende muren, die door instorting gevaar dreigden, zijn sedert met kanon onderst boven geschoten. Menschenlevens schijnen bij dit ongeluk niet verloren te zijn, maar de stoffelijke schade wordt op een half millioen sterling (zes millioenen nederlandsch) begroot. Gezegde brand is, eerst na verloop van drie dagen gestuit door den ijver der matrozen, welke de in de Caraïbische zee gestationeerde admiraal sir *Ch. Adam* aan wal gezonden en ter beschikking der autoriteiten gesteld had. Men heeft daarbij opgemerkt de gevoelloosheid en den onwil der onlangs geëmancipeerde slaven, die niet de minste hulp hebben willen verleenen. Dit gedrag van de negers, aan welke men de vrijheid heeft gegeven zonder hun vooraf menschelijke gevoelens te hebben kunnen inboezemen, maakt een zonderling contrast met het gedrag der slaven op Guadeloupe bij de jongste aardbeving aldaar.

— Berigten uit Mexiko melden dat *Santa Anna* zich thans in handen van het nieuwe gouvernement bevindt. Hij is door eenige Indianen herkend en overgeleverd. Hij zal weldra voor eene regtbank gesteld worden, en men is algemeen van gedachte dat hij tot eene eeuwigdurende ballingschap zal worden veroordeeld, terwijl zijne aanzienlijke goederen ten voordeele van de republiek zullen worden verbeurd verklaard. Eigentlijk gesproken, zal dit slechts eene teruggave zijn; want het vermogen van *Santa Anna* was uitsluitend uit roof en knevelarijen voortgevloeid.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. 99⁷/₈; Spanje 5 pCt 30¹/₄; Nedel. 2¹/₂ pCt. 63⁵/₈; dito 4 pCt 99.

BELGIE.

BRUSSEL, den 18den Maart.

De minister van oorlog heeft aan de infanterie-regementen de modellen der nieuwe kleedingsstukken gezonden welke zullen worden ingevoerd.

De tegenwoordige chako wordt vervangen door een kleiner chako, met blaauw laken overdekt; de plaat voor de chako blijft, maar wordt iets kleiner; de kleppen zijn van een nieuw model, veel sterker en sierlijker bearbeid dan de tegenwoordige. Over het geheel gelijkt deze chako veel naar de kepi van het Afrikaansch-Fransch leger. De nieuwe jas of kapot der onder-officieren en soldaten is wijder dan de oude, vooral de mouwen; de kraag van den kapot heeft slechts een eenvoudig rood boordsel; de lasch of gulp van rood laken voor aan de kraag is vervallen. De broek is thans van voren open met eene klep en op de buiging van den voet eenigzins uitgesneden. Deze verandering werd zeer lang gewenscht en zal der infanterie zeer welkom zijn. Slopkousen en schoenen zijn afgeschaft. Het schoeisel zal voortaan in halve laarsjes bestaan, waarvan het model, sterkte, sierlijkheid en gemak in zich schijnt te vereenigen. Het onder de wapenen komen der miliciens van 1843, hetwelk eerstdaags zal plaats grijpen, is tot het tijdstip bepaald, waarop de nieuwe kleedingsstukken zullen zijn in gebruik gebragt.

— Alhier heeft zich eene commissie gevormd om bij het gouvernement in de kamer op eene vermindering in het briefport aan te houden, ten gevolge waarvan zij een gelijkmatig port van 10 c. voor elken gewonen brief over het geheele land wenschten bepaald te zien.

— Alhier is uit Duitschland aangekomen de prins *August* van Saksen Coburg Gotha, echtgenoot der prinses *Clementine* van Orleans.

— Ten gevolge van het voortduren der koude (zegt ons blad *le Commerce Belge*) zijn hier de groenten overmatig duur en zoo schaars te bekomen, dat men zich dezelve, dezer dagen, in de afgelegener deelen der jurisdictie, bijna niet verschaffen kon. De boeren verkoopen hun vee, omdat zij er geen voedsel voor hebben, en de melk komt reeds niet meer in de vereischte hoeveelheid hier ter stede. Men beeft voor de oogsten van het jaar, en omtrent het armenwezen durven wij geen opgaaf te doen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den Maart.

Bij besluit van den 15den Maart jl., n°. 87, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. te bepalen, dat in de stad Breda zal worden opgerigt eene kamer van koophandel en fabrijken, welke bestaan zal uit negen leden;

2°. tot leden voor gezegde kamer te benoemen de heeren: *N. R. H. Guljé*, *H. van der Steenstraten*, *A. J. Verlegh*, *J. A. van der Burgh*, *G. Moolenberg*, *P. R. Broese*, *W. W. de Fraiture*, *J. P. van Reuth*, en *G. van Alphen*.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft zich in hare zitting van gisteren vereenigd met het haar door de Tweede Kamer toegezonden ontwerp van wet tot wijziging, in het belang des handels, van de doorvoerregten, mitsgaders van het vaste regt

en van het scheepvaartregt, geheven naar aanleiding van de overeenkomst van 31 Maart 1831.

— Zondag ll. is de Commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het aanbieden aan den Koning van eene lijst van drie candidaten tot vervulling der opengevallen betrekking van raadsheer in den Hoogen Raad, bij Z. M. toegelaten.

Men verneemt dat Zr. Ms. keuze voor de opengevallene betrekking van raadsheer in den Hoogen Raad, zich gevestigd heeft op den eersten der drie door de Tweede Kamer daartoe gekozen kandidaten, zijnde de heer Mr. *J. P. Noiret de Bruyn*, advokaat te 's Hage.

— De Centrale Afdeeling van de Tweede Kamer heeft zich reeds gedurende een paar weken bezig gehouden met het opmaken van haar voorloopig verslag, ten aanzien van het gedane voorstel betrekkelijk de Grondwets-herziening.

In de zitting van de Tweede Kamer van vrijdag jl. zijn weder ontvangen de volgende verzoekschriften, als:

I. Betrekkelijk het voorstel tot herziening der Grondwet, van mr. *B. Albarda*, lid van de Staten en advocaat bij het provinciaal hof in Vriesland; van *G. A. C. W.* marquis *de Thouars*; van *H. Veeckens* en anderen te Amsterdam; van mr. *H. F. van Meurs*, lid der Provinciale Staten van Gelderland, te Nunspeet woonachtig; van *R. U. Reinders* en andere ingezetenen van Hoogezand; van *J. G. A. Verhoeff*, notaris te Alkmaar; van *P. Welter* en andere ingezetenen van Zutphen; van *H. Guljé* en andere inwoners der stad Breda; van *E. van Wensen* en andere ingezetenen der stad Amsterdam: van *L. de Oude* en andere inwoners van de stad Brouwershaven, en van *D. A. Busscher* en andere ingezetenen der gemeente Termunten, provincie Groningen.

II. Een adres van *D. G. Smit* en andere ingezetenen der provincie Groningen, daarbij aandringende op het behoud der lijfstraffen, en

III. Een adres van de kamer van koophandel en fabrijken te Zwolle, houdende bedenkingen tegen het ontwerp van wet betrekkelijk de doorvoerregten, het vaste regt, mitsgaders de scheepvaartregten.

Al deze verzoekschriften zijn in handen der daartoe bestemde commissie gesteld.

— Bij besluit van den 16den Maart, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. aan mr. *M. C. Bichon van IJsselmonde*, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester de stad Rotterdam, onder dankbetuiging voor zijne lange en trouwe diensten;

2°. denzelve te benoemen tot staatsraad in buitengewone dienst;

3°. in deszelfs plaats tot burgemeester der stad Rotterdam te benoemen den heer *J. F. Hoffman*;

4°. tot wethouder der stad Rotterdam, ter vervulling van de vacature alsnog bestaande ten gevolge van het niet aanvaarden dier functien door *H. Blom*, als zoodanig aangesteld bij besluit van 22 December ll., te benoemen mr. *A. Schadee*, lid van den stedelijken raad.

— Z. Exc. de Minister van Finantien heeft bekend gemaakt, dat de rentebetaling van de kapitalen, ingeschreven op het grootboek der nationale schuld, rentende vier ten honderd in het jaar, over het halfjaar, verschijnende op den eersten april aanstaande, zal plaats hebben van dingsdag den eersten tot en met vrijdag den elfden april 1845, en vervolgens alle werkdagen, met uitzondering van des zaturdags, van maandag den 14 april 1845 tot en met vrijdag den 15 augustus daaraanvolgende, op de bureaux van het grootboek der nationale schuld, gevestigd te Amsterdam.

— Het bedrag der op den 10 dezer te 's Hage gedane algemeene collecte is nog vermeerderd met eene bij den Burgemeester ontvangen gift van *f* 500, van wege HH. KK. HH. den Prins en de Prinses *van Oranje*, en van *f* 600, van wege HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* der Nederlanden, zoodat de geheele collecte alsnu beloopt eene som van *f* 13,107.60.

— Bij vernieuwde aanschrijving aan de chefs der verschillende korpsen van het wapen der infanterie is kennelijk gemaakt, dat de eerste en tweede luitenants der infanterie, welke genegen mogten zijn van een onbepaald verlof gebruik te maken, dit, voor zooverre de dienst zulks toelaat, kunnen erlangen tegen een genot van een verlofstractement van *f* 600 's jaars; terwijl mede is bepaald, dat de officiers der kavalerie, welke mede van gemeld verlof willen jouisseren, *f* 720 per jaar zullen genieten, benevens fourage voor één paard, onder voorbehoud, dat zij van dit laatste werkelijk voorzien zijn, waartoe zij eene verklaring zullen moeten afleggen.

Naar men verneemt, zoude bij het regement grenadiers en jagers overgeplaatst zijn de 2de luitenant *W. F. G. de Hartitsch*, van het 8ste reg. inf.

— Te Utrecht heeft den 15 dezer de opening, of liever de uitbreiding plaats gehad van den Rijnspoorweg tot aan Veenendaal in Gelderland, achter het logement en posthuis *de Klomp*, gelegen vier uren van Arnhem. Des morgens, na de aankomst van den eersten trein van Amsterdam, werd de reis na eenige oogenblikken toevens, voortgezet. Een, het saizoen in aanmerking genomen, vrij aanzienlijk aantal personen en goederen werd met deze eerste gelegenheid vervoerd. Onder degenen welke den togt medemaakten bevonden zich de ingenieur-directeur *van der Kun*, de ingenieur van den waterstaat baron *van Reede*, de beide heeren *Bake*, ingenieur-werktuigkundige en adjunct-ingenieur bij den spoorweg, benevens den controleur *van Leeuwen*, ten einde zich van het doeltreffende der genomen maatregelen te overtuigen. De togt werd tot aan het station Veenendaal (een afstand van zeven uren) in 55 en de terugreis in 53 minuten afgelegd, en beantwoordde volkomen aan de daarvan gekoesterde verwachting. De locomotief was, even als het stationsgebouw te Veenendaal, door de zorg der directie, met vlaggen versierd, hetwelk een voor deze feestelijke gelegenheid passend gezigt opleverde. Dit was insgelijks het geval, toen de trein op het Geldersch grondgebied was genaderd, waar men van eenige aan den weg gelegen woningen de nationale vlag zag wapperen. Reeds op dezen eersten dag hadden verscheiden diligence-ondernemingen zich op dat punt met den Rijnspoorweg in aanraking gesteld, en werd daardoor bereids een aantal personen en goederen naar en van de voornaamste steden van Gelderland en zelfs van Overijssel vervoerd. Langs den weg dien de trein nam, maar voornamelijk bij de aankomst te Veenendaal, zag men, in weêrwil der buitengewone gestrengheid van het weder, eene groote menigte van beider kunne, uit alle rangen en standen, verzameld, die hunne belangstelling hierdoor op de kennelijkste wijze deden blijken in eene gebeurtenis, waardoor thans met de provincien Noord- en Zuid-Holland en Utrecht, tevens de provincie Gelderland door spoorwegen is vereenigd. Het is — dus schrijft men voorts — te wenschen, dat wij weldra een einde aan dezen langdurigen en strengen winter mogen zien, om de noodige werkzaamheden te voleindigen, die nog zijn overgebleven, ten einde den spoorweg tot aan Gelderlands hoofdstad te kunnen uitbreiden.

— Uit Utrecht wordt van den 17den gemeld:

» De Palmpaardenmarkt, welke altijd alhier druk bezocht wordt, was heden door het ongunstige weder niet zoo levendig als anders. In het geheel zijn 722 paarden op de markt gebragt. Fransche kooplieden hebben echter door vele opkoopen den handel eenige levendigheid bijgezet: vele paarden zijn door hen gekocht en naar Frankrijk vervoerd."

Voorts schrijft men nog uit Utrecht:

» Op Zaturdag 12 April aanstaande, zal op het raadhuis der stad Utrecht, worden aanbesteed: 1°. de uitvoering van eenige werken en leverantiën ten dienste van den Rijn-Spoorweg, benevens het onderhouden van al de kunstwerken, de stations-inrigtingen en de gebouwen tot dezen weg behoorende, op het gedeelte van Amsterdam tot Maarsbergen; en 2°. de leverancie van onderscheidene voorwerpen ten behoeve van denzelven. De bestekken liggen op de gewone plaatsen ter lezing."

— Uit Gorinchem schrijft men:

» In den namiddag van den 15den dezer, zijn twee woningen en eene schuur, mitsgaders zeven stuks runderen, in de gemeente Sliedrecht eene prooi der vlammen geworden. Dat de brand op den dag ontstaan is, heeft waarschijnlijk bijgedragen om het gevaar zoo spoedig af te wenden, in weerwil van den sterken wind, die juist in de rigting van het langs den dijk gelegen dorp woei. Op hetzelfde tijdstip werd alhier door Burgemeester en Wethouderen de hoogstnuttige proef genomen in hoeverre bij vriezend weer, van de brandspuiten kan worden gebruik gemaakt. De uitkomst daarvan is gunstig geweest, en heeft de mogelijkheid bewezen om die hulpmiddelen op de gewone wijze te doen werken, mits zij gestadig in beweging worden gehouden. De thermometer teekende zes graden vorst.

— Uit Nijmegen schrijft men dat in den avond van den 11den, aan de zoogenaamde Rietschoof, gemeente Nederhemert, brand is ontstaan in de woning van den heer *H. H. van den Bergh*, waardoor het huis geheel in den asch gelegd is. De oorzaak was onbekend.

— Het berigt uit Keer, in Limburg, wegens eene aldaar heerschende hevige besmettelijke ziekte, dezer dagen in de dagbladen medegedeeld, is zeer overdreven geweest. Volgens het *Journal du Limbourg* waren tot den 13den niet meer dan zeven personen aan de ziekte bezweken,

— Uit Dordrecht schrijft men, dat het ijs op de rivier voor die stad eergisteren bevonden is dik te zijn tusschen de 20 en 22 duimen. — Als eene bijzonderheid wordt daar nog bijgevoegd, dat ll. Zaturdag een zwaar beladen Meijerijsche kar met paard, aan het Papendrechtsche veer de rivier gepasseerd is; aan het Meerdervoortsche veer waren in de laatste dagen onderscheidene ossen van 800 en 1000 ponden de rivier overgekomen; ook zag men Zaturdag eene narreslede met vijf personen de rivier in alle rigtingen passeren.

— Uit Vreeswijk en Wijk bij Duurstede meldt men, dat bij de voortdurende vorst, de ijsbedekking der rivieren steeds dikker wordt en alles verder onveranderd is gebleven.

In het *Dagblad van 's Hage* leest men het volgende:

» Het is een wezenlijk genoegen, wanneer het vaderlandsche hart mag opmerken, dat Nederland in vele vakken van kunst niet alleen den vreemdeling op zijde streeft, maar zelfs hier en daar overtreft, en dit genot mogten wij dezer dagen smaken, bij het bezoeken van het etablissement der heeren *Steffen* en *Hupsch*, alhier. Wat tot dusverre in de herboren kunst van glasschilderen mogt geleverd worden, staat, ons bedunkens, geheel ten achter bij de schoone voortbrengselen, welke wij, als het werk dier heeren, mogten beschouwen, en wij stonden verbaasd, dat hunne fabrijk nog zoo weinig bekendheid bij het algemeen heeft verworven. Trouwens, 's Konings hooge goedkeuring mogt hun reeds ten deel vallen, en Hoogstdeszelfs edele kunstzin moedigde dadelijk hunnen ijver aan door het aankoopen van twee schilderijen, beide op één stuk glas, waarvan het eerste den Koning van Pruissen te paard, en het tweede eene Waarzegster met twee jonge Meisjes voorstelt. Eene later vervaardigde schilderij, een Mariabeeld naar *Rafaël*, werd mede hoogelijk door Zijne Majesteit en onderscheiden kunstkenners geroemd, en thans hebben de heeren *Steffen* en *Hupsch* een groot schilderstuk vervaardigd, dat voorzeker de bewondering van het algemeen zal wegdragen. Het is bestemd voor de aanstaande tentoonstelling alhier, en wij willen derhalve niet onbescheiden zijn, het ontwerp er van thans reeds te doen kennen. Alleen moeten wij verklaren, dat deze kolossale schilderij op glas, door deskundigen voor een meesterstuk wordt gehouden, daar men zelden of nooit de moeijelijkste en fijnste kleuren tot zulk eene hoogte van zuivere en schitterende doorschijnendheid zag gebragt, en uit alles blijkt, dat die heeren de zoo moeijelijke kunst van glasschilderen volkomen meester zijn. Het is ook daarom, dat zij, na het inzenden hunner proeven, boven alle, zelfs buitenlandsche mededingers, door eene commissie verkozen zijn, om de schoone ramen van de St. Janskerk te Gouda te herstellen, door welk kunstwerk zij gewis hunnen roem zullen vestigen.

» Nog moeten wij het publiek opmerkzaam maken op hunne lithographiën op glas door hen uitgevonden, en tot nu toe zonder navolgers. Deze zijn uitmuntend geschikt voor smaakvolle en niet al te kostbare venstervercieringen.

» Neemt men nu in aanmerking, dat de heeren *Steffen* en *Hupsch* eenige Hollandsche leerlingen in hun kunstvak opleiden, die, ofschoon nog jong, reeds goede vorderingen maken; bedenkt men, van welk een groot nut hunne inrigting derhalve ook in de toekomst voor de belangrijke kunst van glasschilderen in ons Vaderland kan zijn, dan zal het voorzeker niemand verwonderen, dat wij de aandacht des publieks op hun etablissement wilden vestigen en dat wij hunne onvermoeide pogingen ter volmaking hunner kunst, den schoonsten uitslag opregtelijk toewenschen."

TEN VOORDEELE DER ARMEN.

VEREENIGING TOT AANMOEDIGING DER BEELDENDE KUNST.

Uit hoofde van het voortdurend strenge jaargetijde en van den algemeenen bijval, welke der tentoonstelling van Schilderijen enz. ten voordeele der Armen op het Stadhuis alhier, mag te beurt vallen, vermeent het Bestuur ter kennisse van het weldoende geëerd Publiek te moeten brengen, dat dezelve nog gedurende eenige dagen tot nadere aankondiging, op de bepaalde uren blijft opengesteld.

Breda, 19 Maart 1845.

Namens het Bestuur voornoemd:
F. J. JESPERS, *Voorzitter.*
J. A. Van der BURGH, *Secretaris.*

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (18 *Maart*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $64^{11}/_{16}$; 3 pCt. $78^{7}/_{8}$; op resc. $78^{15}/_{16}$; 4 pCt. $99^{15}/_{16}$; Amort.-Syndic. $4^{1}/_{2}$ pCt. $100^{1}/_{16}$; $3^{1}/_{2}$ pCt. $93^{5}/_{8}$; Handelmaats. $151^{1}/_{8}$; Haarlemmermeer $109^{1}/_{2}$; Aand. Rijn-Spoorw. $115^{1}/_{8}$; Id. Holl. Spoorw. 134; Belgie $4^{1}/_{2}$ pCt. $97^{1}/_{4}$; Id. $2^{1}/_{2}$ pCt. $58^{11}/_{16}$; Spanje $25^{7}/_{16}$; 3 pCt. $42^{7}/_{8}$; Coupons Ardoins $29^{5}/_{16}$; Passive $7^{1}/_{4}$; Fr. Uitgest. $8^{9}/_{16}$; Portug. 3 pCt. te Lond. $67^{7}/_{8}$; Rusland $108^{7}/_{8}$; 4 pCt. bij *Hope* $93^{3}/_{8}$; Id. bij *Stiegl.* $92^{1}/_{16}$; Certific. van Assign. 6 pCt. $76^{3}/_{4}$; Polen Certif. $87^{5}/_{8}$; Aand. fl 500 173; Amerika Bankact. $7^{3}/_{16}$.

Advertentiën.



MEN VRAAGT TE KOOP:

Een CHAR A BANCS of GESLOTEN WAGEN, geschikt voor *zes* en *negen* personen. Verzoeke opgaaf van Prijs en waar te zien met *franco* Brieven onder Letters P. P. bij de Uitgevers dezer.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. Prins FREDERIK der *NEDERLANDEN*.

RENTAMBT *NIERVAART*.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Klundert*, zal, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Notaris C. W. MARIS, te *Klundert*, bij Opbod en Afslag met winning van Strijkgeld, in het openbaar VERPACHTEN, op de hieronder genoemde dagen binnen de *Klundert*, des voormiddags te tien ure precies, ten gemeenteshuize aldaar, te weten:

1°. *DEN 14. APRIL* 1845, voor het Saizoen van 1845.

De BUITENGORZEN, KADEN, DIJKEN en RIETVELDEN, voor den Grooten polder van *Niervaart* gelegen, en dat in onderscheidene partijen.

2°. *DEN 15. APRIL* 1845.

45 Percelen BLOKLANDEN, zijnde allerbeste BOUW- en WEILANDEN, alsmede eenige DIJKEN, allen gelegen in de verschillende Polders onder de *Klundert*, benevens de landen gelegen te *Strijensche Sas*, in Zes percelen, en zulks voor een termijn van ZEVEN JAREN, in te gaan Stoppeltijd en 11 November 1845.

3°. *DEN 16. APRIL* 1845.

a. Achttien percelen van den Polder het *Kwistgeld* en twee KEENEGORZEN, gelegen onder *Klundert*, tot Bouwland voor ELF JAREN, in te gaan 11 November 1845.

b. Negentien percelen van denzelven Polder, benevens het GORS buitendijks, van *Louckersgors* bij den *Moerdijk*, om te Beweiden, voor den tijd van VIER JAREN.

c. De BIEZEN wassende langs den Zuidenlijken oever van het *Hollandsch Diep*, onder de *Klundert*, voor VEERTIEN JAREN, aanvang nemende 1 Januarij 1846, en dat in vijf partijen.

En *d.* De GRIENDEN gelegen buiten langs de Kaden van de BUITENGORZEN en van den Polder het *Kwistgeld* voornoemd, voor TWINTIG JAREN, te zamen groot ongeveer 18 Bunders, en zulks in drie partijen, aanvang genomen hebbende 1 Januarij 1845.

De Voorwaarden van Verpachting liggen ter lezing ten kantore van den Rentmeester en Notaris voormeld, dagelijks, behalve des Zondags; terwijl alle verlangd wordende inlichtingen te bekomen zijn bij en gelegen zullen worden door den eerstgemelden Rentmeester, en plaatselijke aanwijzingen zullen geschieden door den Opziener WILLEM LIPS.

Klundert, den 14. Maart 1845.

De Rentmeester voornoemd,
L. H. RIJSTERBORH.

Le Sirop et la Pâte de

MOU DE VEAU,

au *Lichen d'Islande* de Paul Gage, à Paris, sont reconnus par tous les médecins comme les plus efficaces pour guérir les rhumes, toux, catarrhes, enrouements, coqueluches et surtout la phtisie pulmonaire. 2 fr. 50 c. le flacon, 1 fr. 50 c. la boite. — Dépôt à *Bréda*, chez Mr. Van den Goorbergh, ph.

*** Door BROESE & COMP., te *Breda*, is aan het Edel Achtbaar Bestuur hunner Woonplaats op den 12den Maart 1845 ter Vertaling in het Nederduitsch aangeboden:

History of Europe from the commencement of the French Revolution in M.DCC.LXXXIX, to the restoration of the Bourbons in M.DCCC.XV, by Archibald Alison, F.R.S.E. *Advocate. Ten volumes.*

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.